

Η Ελληνική Κοινότητα του Μπρνο της Τσεχίας

Περίπου 3.000 Έλληνες στην πόλη Μπρνο της Τσεχίας αγωνίζονται με κάθε τρόπο να διατηρήσουν άσβεστη την ελληνικότητά τους, δημιουργώντας Ελληνική Κοινότητα, οργανώνοντας μαθήματα ελληνικής γλώσσας και χορευτικό συγκρότημα και εκδίδοντας τελευταία, έστω τυπωμένο μέσω του εκτυπωτή ηλεκτρονικού υπολογιστή, το περιοδικό “Ο Μαντατοφόρος του Μπρνο”.

της Δέσποινας Παπαδήμα

Οι περισσότεροι συμπατριώτες μας εγκαταστάθηκαν μετά το 1949, το τέλος δηλαδή του ελληνικού εμφυλίου πολέμου, σ' αυτή την όμορφη πόλη, την πρωτεύουσα της Μοραβίας, που είναι χτισμένη κοντά στη συμβολή των ποταμών Σβίταβα και Σπίλμπεργκ και αποτελεί σημαντικό εμπορικό και βιομηχανικό κέντρο, με αναπτυσσόμενο τον τομέα των μηχανοκατασκευών και της εριουργίας.

“Το σημαντικότερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουμε οι περισσότεροι απόδημοι, ιδιαίτερα σε χώρες όπως η Τσεχία, όπου οι Έλληνες δεν ανήκουν ούτε στη διασπορά του 16ου-19ου αιώνα (Κεντρική Ευρώπη, Νότια Ρωσία κλπ) ούτε στο κύμα της εργατικής μετανάστευσης (Γερμανία, Αυστραλία, Αμερική), είναι η διατήρηση της ελληνικής γλώσσας. Διατήρηση που είναι δύσκολη, ιδιαίτερα στη σημερινή τρίτη και τέταρτη γενιά, εφόσον η χρήση της γλώσσας μας γίνεται ελάχιστα στο οικογενειακό περιβάλλον, δεδομένου ότι πολλοί γάμοι είναι μεικτοί.

Με συνέπεια, τα παιδιά να περιορίζονται σε ολιγόωρη επαφή μαζί της, κατά τα απογευματινά μαθήματα των ελληνικών”, λέει η δόκτωρ Αικατερίνη Φρανκ-Σγουρδαίου.

Οι Νεοελληνικές φιλολογικές σπουδές στην Τσεχία δεν έχουν μακροχρόνια παράδοση. Για πρώτη φορά το 1906 και για μερικά μόνο χρόνια, παρέδιδε μαθήματα νεοελληνικών στην Εμπορική Ακαδημία της Πράγας η Ελληνίδα Χ. Καρμίτση. Μετά την εγκατάσταση 14.000 Ελλήνων το 1949 στην Τσεχία, ανοίγει στο πανεπιστήμιο του Καρόλου Πράγας, Τμήμα νεοελληνικών σπουδών, με πρώτο διδάξαντα τον Έλληνα φιλόλογο Δ. Παππά και συνεχιστή του το Θ. Νεδέλκο. Το ίδιο τμήμα, επαναλειτούργησε το 1988 για μία μόνο πενταετία με την καθηγήτρια Ρ. Ντοστάλοβα.

Από το 1993, χάρει στην οικονομική ενίσχυση του Ιδρύματος “Κώστα και Ελένης Ουράνη”, λειτουργεί στη Φιλοσοφική Σχολή του πανεπιστημίου “Μάσαρυκ”, στο Μπρνο, Τμήμα νεοελληνικών σπου-

δών, το οποίο από το παρόν ακαδημαϊκό έτος δέχεται ετησίως φοιτητές και αριθμεί σήμερα 31 σπουδαστές, εκ των οποίων οι επτά είναι ελληνικής καταγωγής. Η φοίτηση είναι πενταετής και υπεύθυνες διδασκαλίας είναι η καθηγήτρια Ρ. Ντοστάλοβα και η δρ. Αικ. Φρανκ-Σγουρδαίου. Τα διδασκόμενα μαθήματα είναι νεοελληνική γλώσσα, αρχαία ελληνικά, λογοτεχνία, ιστορία, τέχνη, ορθοδοξία, λαογραφία και λογοτεχνική μετάφραση. Το Τμήμα, επίσης, οργανώνει διαλέξεις, συναντήσεις, προβολές ελληνικών βιντεοταινιών, καθώς και γιορτές για τους φοιτητές.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, επίσης, να παρακολουθούν απογευματινά και βραδινά μαθήματα ελληνικών στην Κρατική Σχολή Ξένων Γλωσσών της Πράγας, με υπεύθυνες διδασκαλίας την Γ. Ζέρβα και Γ. Τζανετάκη. Βραδινά μαθήματα της ελληνικής γλώσσας υπάρχουν και στο πανεπιστήμιο “Μάσαρυκ” με υπεύθυνη διδασκαλίας την δρ. Αικ. Φρανκ-Σγουρδαίου.

Συχνά, τα μέσα μαζικής ενημέρωσης της Τσεχίας αναφέρονται στις δραστηριότητες της Ελληνικής Κοινότητας του Μπρνο. Η εφημερίδα "Roznovost", δημοσίευσε στις 27 Νοεμβρίου 1997 ολόκληρο ρεπορτάζ με φωτογραφία από το σχολείο ελληνικής γλώσσας της κοινότητας.

Όσον αφορά την πρωτοβάθμια εκπαίδευση, τα παιδιά ελληνικής καταγωγής παρακολουθούν απογευματινά μαθήματα ελληνικής γλώσσας, τα οποία λειτουργούν και στις δέκα ελληνικές παροικίες της Τσέχικης Δημοκρατίας. Τα έξοδα καλύπτονται από το Υπουργείο παιδείας της Τσεχίας, το ίδρυμα "HELLENIKA" του Μπρνο, από Έλληνες και Τσέχους χορηγούς και την ΓΓΑΕ.

Όπως σημειώνει η κ. Σγουρδαίου "εδώ πρέπει να σημειωθούν οι αρκετές δυσκολίες τις οποίες συναντάμε στα ελληνικά σχολεία, όπως είναι ιδιαίτερα η έλλειψη κατάλληλων σχολικών βιβλίων και, επίσης, το πρόβλημα ότι ο μεγαλύτερος αριθμός των εκπαιδευτικών μας δεν έχει την απαιτούμενη επαγγελματική κατάρτιση. Σαν πρώτο βήμα, προς την επίλυση του προβλήματος, οργανώθηκε πέρυσι τον Ιούνιο σεμινάριο για τους διδασκάλους της ελληνικής γλώσσας στο Γέσενικ".

Όμως, πλούσιες είναι οι δραστηριότητες της Ελληνικής Κοινότητας του Μπρνο, που προσπαθεί να κρατήσει συσπειρωμένους τους Έλληνες σ' αυτή την πόλη της Τσεχίας. Δραστηριότητες που προβλέπεται ότι θα ενταθούν, από την ώρα που θα επιτευχθεί ο στόχος της κοινότητας για την απόκτηση ιδιόκτητης στέγης. Για το σκοπό, μάλιστα αυτό, αντιπροσωπεία της Ελληνικής Κοινότητας συναντήθηκε με τον αντιδήμαρχο του Μπρνο, κ. Μ. Σιμονόβσκι, ο οποίος υποσχέθηκε ότι θα δοθεί η απαιτούμενη βοήθεια.

Επίσης, η Ελληνική Κοινότητα, εκτός από την οργάνωση εκδηλώσεων για τις εθνικές επετείους, μαθημάτων για τη διάδοση των ελληνικών χορών, χοροσπερίδων, εκθέσεων έργων γλυπτικής και ζωγραφικής, διαλέξεων και ελληνικών βραδιών, αναπτύσσει και έντονη κοινωνική δραστηριότητα.

Ο ΜΑΝΤΑΤΟΦΟΡΟΣ ΤΟΥ ΜΠΡΝΟ
Zpravodaj Řecké obce v Brně
 Τεύχος 2
 12 Δεκεμβρίου 1997
 druhé vydání
 13. prosince 1997

Έτσι, όταν στο τέλος του περασμένου καλοκαιριού, σημειώθηκαν οι καταστροφικές πλημμύρες στην περιοχή του Γέσενικ, και, εκτός των άλλων, και αρκετές Ελληνικές οικογένειες υπέστησαν ζημιές, αντιπροσωπεία της Κοινότητας Μπρνο, από τους Αριστείδη Φρανκ, Βαγγέλη Λιόλιο και Γιώργο Σιδερίδη, μετά από συνεννόηση με τους προέδρους των ελληνικών κοινοτήτων που υπάρχουν στο Γέσενικ και στο Κρνοβ της Τσεχίας, επισκέφθηκαν τις δύο αυτές πόλεις, καθώς και τα χωριά Χολτσόβιτσε, Χύντσιτσε, Αλμπρέχτιτσε και Χερμανόβιτσε. Εκεί, επισκέφθηκαν τους συμπατριώτες μας που επλήγησαν από τις πλημμύρες, ενημερώθηκαν για τις ζημιές και τους παρέδωσαν μικρά δώρα. Μετά δε τη διαπίστωση ότι ορισμένοι Έλληνες, τα σπίτια των οποίων γκρεμίστηκαν από τα ορμητικά νερά, βρίσκονται σε πολύ άσχημη κατάσταση, αποφασίστηκε να ζητηθεί η αποστολή βοήθειας από το Συμβούλιο Απόδημου Ελληνισμού. Επιπλέον, στις 22 Νοεμβρίου, με την υποστήριξη του ΕΟΤ, οργανώθηκε ελληνική βραδιά, τα έξοδα της ο-

ποίας διατέθηκαν στους πλημμυροπαθείς συμπατριώτες μας.

Με όλες αυτές τις πλούσιες δραστηριότητες, ο μικρός αλλά ζωντανός Ελληνισμός της Τσεχίας δίνει τη μεγάλη μάχη για επιβίωσή του, σε όλους τους τομείς. Και είναι ευχάριστο όταν διαπιστώνει κανείς ότι οι νεαροί Έλληνες δεύτερης και τρίτης γενιάς, φέρουν έντονα τη σφραγίδα της εθνικής τους ταυτότητας και υπερηφανεύονται για την ιστορική τους καταγωγή. ■